

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

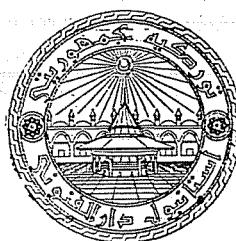
اوْهِنْبِي صَابِي

دار الفُتوْن

اللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكُ لِكُلِّ شَيْءٍ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

تَارِيخ ، اِجْتِمَاعِي ، دِينِي ، فَلْسَفِي

۱۹۲۶ — آغسْتوس

شہزادہ باشی — اوقاف مطبعہ سی

۱۹۲۶

تورک هلازنگ اصلی

(ایکنچی مقالہ)

[الهیات مجموعہ سنک یوندن اولکی نسخہ سنده تورک هلازنگ اصلہ دائیر نشر ایدلش اولاد
برنجی مقالہ دکٹر (کمپیج دار الفنون علامہ سندن پروفہ سور (سید ولیم ریجوہی) ک
اویا بدھ کی تدقیقاتی نقل ایتھ ایدم ، بومقالہ دھ مصڑک رجال رسمیہ سندن متوفی یعقوب آرتین
پاشا نگ ۱۹۰۲ سنه سنده فرانز جو اولہرق ساحہ مطبوعاتہ قویعش اولدینی Contribution à l'étude
عنوانی اثر عالمانگ « هلال » فصلنی اہمیت مخصوصہ سنہ بناءً رسمیلیہ
برلکدھ نقل ایدیبورم ۰]

مُهَبَّلِ حَمَالَ

هلال — افلاکی بر علامت اولمک او زرہ — بوتون شرقده پک اسکی زمانلردن بری
موجوددر. [۱] تصاویر تمثیله دن بولونق او زرہ آبدانی اوستنده هلال و حقی هلال ایله
آنک مقابلنده بیلدیز لر کورین اسکی مصری بر طرفہ بر اقم ؟ فیکلر و آوریلر تزندنے
دنخی (عزاد) آلمی بالغناک قوی و غنی اوجونک هلال ایله آمام ایدلیکی کوریلوز .

شرقده قری (ایستار) چوق کرہ سکن کوشتلی یدی بیلدیز ایله محاط بولوندیفی
حالدہ تمثیل ایدیلوردی ؟ حتی بعضاً (ایستار) — بیلدیز لریلہ برلکدھ — کونش آلمی ایله
مجتمعماً تمثیل ایدیلور ایدی کہ بوده کندیسنک علامتی بولونان هلالی حاوی بولونوردی .
آوریلر قرالی (آسار هاددون) کہ براین شهری موذہ خانہ سنده بولونان آبدۂ ظفری
اوستنده قرالک شکلی ایله برلکدھ — و علامات هیئتی و نجومیہ آردہ سنده — هلال شکلی کوریلور کہ
بوده اکثریتله قرالک شکلی ایله برلکدھ بولونور و ملک الشمسک تمثالی تعقیب ایدر .
فیشکلر کیبلانی عصاسی — بالا سندہ برهلال بولوندیفی حالدہ — بر دکنک او زرینہ موضوع
دائرہ دن مشکل ایدی . موسیو (غوبه داویللا) یہ کوره (هرمس) کہ بونش آلمی
کونش ایله آیی تمثیل ایتھ ایدی . [۲]

موسیو (درومن) ایران آپی لرنده کی علامت فلکیہ حقنده یازدینی بر مقالہ ده دیشدرا کہ :

[۱] مصر حکومتی خدمتندہ بولونش اولان (روجهس) نام ذات دیشدرا کہ : « تائیس نامنه
اولان منھبک علامتنگ ایکی بیلدیز برهلال بولونسی شایان دقت بر شیدر . تائیسک بر اسی ده اوج
بیلدیزی حاوی برهلال ایله تمثیل ایدلشدر ؛ دیکر بر تصویری ایسہ برهلال و تک بیلدیز ایله تمثیل .
ایدلشدر کہ بوعلامت زمانزدہ کی تورک بیراغناک علامتیه عاملہ مشاہدر . اوچ بیلدیزی هلال علامتی .
بیزابس ایپر اطورو لغی زماننده یکیدن ظہور ایشندی . »

[۲] عمومیتله ظن ایدلیکنہ کوره فلکیات اشارتی ابتدا مصر لیلر طرفندن تمثیل ایدلشدر .

(أميدى كهارد) نام ذات « بر تاج رهباييته داڭ » عنوانلى تدقىقاتىدە دىرىكە : « پاپا يىننجى (غىرە غوار) آلتىنجى هازرى ايله اولان مخابىه سىنده (سالار) » نورماندىيلى عىسکرلر سوق ايتىشدى كە بونلار آرسەنە سەجىلىلى مسلمانلاردا صوقۇمىشلاردى . وقۇھ نويسىلە نظرآ بو مسلمانلار يىشىل صاراچق طاقىورلار و كوكىسلرىنىڭ اوزىزىندە آتىوندىن بىر ھال طاشىوولدىرى ، (۱۰۸۲ وقابىي)

ايىدى داها او دوردىن يعنى اون بىننجى قرن مىلادىدىن بىرى - شرقىدە وغربىدە - اسلامىت ئالى بويىلە جەھالى ، اسلامىتكە علامقى ائخاڏ ايلەمشىدى . ايشتە بوندىن طولايدىر كە غربىك نصرانىت ئالى بوعلاقمى صايىك حىرىستىانلىقدە بولۇندىغى وضعىتىدە تلقى ايتىشدر [۱] منشأجرىيانى اون اىكىنچى قرن مىلادىيە قدر ايصال ايدىيان برقىصە واردىكە بويابىدە ذىرىنى مناس كوردم ؟ شوپىلە كە: وز (فرانسەدە) حوالىسىنده بولۇنان (بورلە مون) قصرى حاكمى اولان بارون (آنجلور - Anglur) ارض فاسطينىدە صلاح الدینىڭ أىلە اسir دوشىش ايدى . بوجەكمدار، (بارونى) مەلکىكتە كىدوب فدية تەجاتى كىتوردىك اوزىزە آزاد ايتىشىدى . بارونك كىتوردىيى فدية نېختات آققەسى كىندىسىلە سلاح آرقاداشلىرىنىڭ بىلدە آزادىلرىنى تأديبىي كافى كىمەدىكىندىن يىنە اسir حرب اولهرق طوپىلىمشىدى . هەنە قدر بارون مالىك اولدىنى ھەرىشىنى صاتەرق سلاح آرقاداشلىرىنى آزاد ايلەمەسىنە يالىكىز كىندىسىنى يىنە اسir اولهرق طوپىلىنى صلاح الدینە تىكىيفىدە بولۇندى ايسەدە صلاح الدین بوشراڭلىنى تلقى

بوعلاماتك انداسنى سكەلرندەدە وانچ اولدىنى معلومىدە . بوعلاماتك عباسىرلە بعض ايران خاندانلىرىنىڭ سكەلرى اوزىزىندە دخى تصادف ايدىلەور . بشن ويا آلتى كوشىلى يىلىزىلەك شرق وغربىدە كە مسلمان دولتلرىنىڭ سكەلرندە وقۇغى مشاهىددە .

ھالانك علامت اسلامىت اولهرق استەمالە كانچىھە : بونك ايراندە تحدث ايتىش اولمەسىنە - اوچىلدىيى اوزىزە - هيچ شەھە يوقىدر .

[۱] هالانلى مىخا برعلامات اولهرق استعمال اىتكى عادقى جەھان اسلامىتىدە اوزۇن زمان دواام ايتىش . وحق زماڭىزدە دخى دوام ايتىكىدە بولۇنىشىدە . مەمەنلى پادشاھلىرىنىڭ ركابى اطرافىنە آلينىش اولان ناس كىتلەرى ھالاھ بىر ، اىكى ، اوچ و دادا زىيادە يىلىزى علاوه ايتىشلىدر . دىكىر مسلمانلار ھالانك يالىكىزجە اولهرق استعمالىلە اكىتفا ايتىشلىدر .

مورخ فۇن ھامىرە نظرآ آنقرە مەركىسىنە تۈرلۈنكە حضورنىدە آت قويىرەقىندىن (توغىن) . معمول وقىرمىزى رىنگلى و آلتۇن صىرىمەلى هالانلى حاوى بىلوا تۈچ ايتىشىدى . مع ما فيه اسلامىتكە حصىنە ئالىدە ظەھورى آنلارندە هالان قىتال اسلامىت اولهرق مستعمل دىكادى . طوقۇزنجى قىندىن بىرى بوتۇن مسلمانلار ئەرقەنلى مسعودىت ، سوپىنج ، بېت صورتىنە اولدىنى كېي . اسلامىتكە ئەلەسى اىچۇن بىر ناشانە كېي دخى ائخاڏ ايدىشىدى وغرب ايلە شرقىدە خىرىستىان دولتلرىنىڭ . صىلىپىرىنىڭ ضدى اولهرق تلقى اولوغىشدى .

و عادی «پانده موس» زهره سنک ضدی او لان) - عشق صافی معبد سفی تمثیل ایدن (اورانی) زهره سی کی اشکالی تعداد ایتمشد.

هلال ایچنده برا اشارت سهایه تمثیل یعنی منجمله کده اعطای خبر و حسنات ایتدیک فرض اولونان (زهره) نک تازه حیات دیک او لان هلال ایله بر لکده تو اردی کیت کیده اسکندریه خرستیانلری ایچون علامت سعادت و سامان او لشیدی. بیزانتلر بوعلامق عیسی الائیک آنسی او لان مریعه آداد قلری بو شهر ایچون اخذ و اتخاذ ایمشلر دی و شهه سز بو اتخاذ دده آنلر دخی اسکندریه لیلر کی یو حنا انجیل نک اون ایکنچی سوره سنده کی بر آیدن هلهم او لشلر دی؛ آیت انجیل صایلان یو خنانک سوزی شوما لدده در: «... و سماوه بو بیوک بر علامت ظهور ایتدی؛ بو ایسه آیاقلرینک آلتنده آی و باشنده اون ایکی بیلدیزدن مرکب بر تاج بولوندی یعنی حالده کونشه بورو نمش بر قادین ایدی .»

هلال علامق ایرانلیلر تزدنده اسلامیت دور ندن صوکره ده محافظه ایدلشیدی و او نجی قرن میلادیده فردوسی بونی شهناه سنه (جکهم) او غلی (کوستهم) لک بر آرمی کی کوسته ره. ینه بو شاعر مذکور علامتی ایرانک دیکر خاندان شهنشاهیلر ندن برینه اسناد ایدر. مع هذا فردوسیدن مقدم و داها یدنچی قرن میلادیدن اعتباراً ایرانده خنک چو لق ایدن امرای مسلمه ایرانلیلر ک عادته اتباعاً هلالی بر علامت شکل نده اوماق او زره اتخاذ ایله مشلر و بناء علیه آنی خرسنیانلر ک صلیبینه مقابل طو عشلر دی؛ زیرا هلال کنديلری ایچون سنه قریبی (فلکیاتجی یکی حیاتی) - و تلقین ایتدکاری دین معینی تمثیل ایدی یوردی. بومسلمانلر داها هیتر نک یتمش سکنچی (میلادی ۶۹۷) سنه سندن - سکا اصلاحات نک اجر اسندن - مقدم، کسدکاری سکل رک على العموم ترس و یاطغرا طرف نده هلالی تمثیل. ایتدیر مشلر دی؟ با قیردن او لان سکلرینک بوز ویا یازی جهنه ده عمومیت او زره آلق و یاسکن کوشه لی بیلدیز قویار لردی . [۱]

بونلر سکه اصلاحات ندن بر مدت صوکره سکلرینک او زر لر نده کی نقطه لی داڑه نک خارجنده. او ج و یادرت دفعه مکرر اولق او زره. بر هلال شکل ایچنده بیلدیز قویده مشلر ایدی که بونک علم نجومیه تصادف مسعودانه باشنده کی معنیدار لغتی ایرانلیلر ندن او کر نمش او لسیه لر کر کدر. [۲]

[۱] مؤلف بونی اثبات ایچون پارسک بو بیوک ملی کتبخانه سنک مسلمان سکلرینه عائد قاتلو غلر ندن. (شرق خاینده لیه) دائز او لان قسمه اشارته بولوند شدر.

[۲] یدنچی قرن میلادیدن صوکره سوریه نک نبی امیه سی سکلر نده یارم آی و یارم آی ایله. بر لکده بر نقطه بولوندی یعنی کوریلر که بوده هلال ایله قارشی قارشی به کلش بر بیلدیزه مشابه دره.

آميرال (بلومنيلد) بعده مقدس با كره مريمىڭ اشارىي صايىلان بوشكەك انكلتەرە يە تفصىل نۇزىدۇنىكىنىن بىختىله دىر كە : « قېرىپس آطەمى اوچىجى قرن مىلادىدە روملىق طرفىدىن ضىبط ايدىلشى ئىدى ؟ بونلار آطەلارچوون ھلاللى بىياراق احداث ايمشىلدە . اوچىجى اهل سليل سفرىندە ١١٩١ - ١١٩٢ سنەنىڭ ٦ مايس تارىخىندا ارسلان يوركالى زىشار ماغانوسا يە واصل اولىش و آطەنك ادارەسى (قومىن) خانەسى اعضا سىنىڭ بىرىنچى ئىللە بولىشىدى كە بوعانىدە ١٠٥٧ دن ١١٨٦ سنەسە قدر استانبولە حكىمەران اولىشىدى . اورادەكى والى طربىزوندە بولۇنان اقرىباسى كېيىپرا طور سىككىنىدە مقامىندە او طورىسيور ايدى . انكلتەرە يە اوچىسنە دن اول عودت ايدىدەمەمشى اولان قرال آرسلان يوركالى (زىشار) عودتنىدە ھلال و نجىمى كىنىسىنى بىر علامەت حكىمدارى ائخاز ايلەمشىدى . »

« بوماهىتىدەكى علاماتك انكلتەرە كى دونتايى قرالى طرقىدىن ائخازى ١١٩٤ سنەسەندەن اعتباراً باشلار . او تارىخىندا قرال آرسلان يوركالى زىشار انكلتەنك (بورقاوشت) لىيانىندە يوز يىلىكىنىن مرکب بىر دۇنما جمع ايتىشىدى . بولىغان اىسە قارىتكاڭ اسکى بىرسانانسى ايدى . »

« بىرسانانه آنڭ خافى قرال (جون) طرقىدىن توسيع و تحكىم ايندىرلىش و بى قرال دىنجى عىن علامەت لوایى ائخاز ايلەمشىدى . بونڭ خافى اولان اوچىجى (هازى) دىنجى عىن تىدىرىدە بولۇتىدى . »

« قرال زىشار (بورقاوشت) شەرىبە بىر آرما ويرمىش ايدى كە بودە كوك رىنگلى بىزەنلىكىن بىر زەمىن اوپرىتىنە يىشانىمىش بىر ذەنلىكىن بىر هلال مقابىلەنە سكىز سىمى كوشەيى حاوى و بىسۇزلىر آرەسەنە موضۇع يىلىدىزدىن مرکب ايدى . بىر كونە قدر مذكور آرما بورقاوشت لىيانىنە مىخصى و مۇساچى ئاولەرق قالمىشىدە . » [١]

« بۇئىشلار اوچىجى هازى دورىيە كىنچىجە يە قدر انكلەيز بىرىيە نظارتنىڭ آرماسى كېيىتلىقى ايدىلش ظن اولۇنور . »

آميرال بلومنيلد بىر بابىدە كى بىياناتى شو سوزىلە ئاماڭ ايلەمشىدر : « ا كى بىر قىدىم علامەت مەحافظه ايدىلش اولسە ايدى بىر كون انكلەيز بىرىيە نظارتنىڭ بىراغى ايلە تۈرك بىراغى مەتشابە بولۇنوردى . »

[١] يېزانتىن يىلىدىزى (اورانى) زەھەرىسى كېيىپ كوشادىن مرکب بولۇمۇش اولەملى . چۈزكە آرسلان يوركالى زىشار كەرک دۇنگاتاك كەرك بورقاوشت لىيانىڭ آرماسىندە سكىز كوشەلى يىلىدىزى ائخاز ايتىشىدى . »

اینجه یورک هم آرقاد اشلرینه هم ده کندیسته حریتلری بخش ایله مشیدی . بحالک و قو عندن رحیمانه صورتده متاثر اولان سلطان صلاح الدین شویولدہ جواب وبردی :

« سنک علو چنابک بزم علو جنابک داها یوکسک اویاسنی آزو و ایتم . سن آرتق حرسلک ؟ سلاح آرقاد اشلریکی ده آلوپ برابر کوتوره بیلورسک . یالکز سکا بر فدا کاراق تکلیفنده بولونا چغم که او ده بزم لوامک اوستدنه کی علامت هلالی کندی آرما کاک او زریسته نقش ایده سک ؟ تا که اسمم اسمکله بر لکده بولونه واحفادک سنک حق کدکه کی تقدیر آمی بولیله جه خاطر لیه . »

اووقتن برى (آنفلور) بارونلرینک اکبر اولادی صلاح الدینک نامی طاشیمشلر بونلرک آرمالرنده آلتون زمین اوزرنده اوچ هلا . اشارتی بولونه کلشن . (بورله مون) قصر نده بارونک صالحوندکی بوبوک او جانلق اوستدنه بو آرمalar ایشانمش بولونوردی .

بوکی آرمالرک شرقدن غربه نصلی چکوب کیتکلارخی اراهه ایدن مثال تاریخلردن بریسی ده انگلیز آمیرالی (بلوم فیلد) لک لوذرده کائن (بری و بحری مؤسسه قرالی) جمعیتی مواجھه سندم او قومش اولدیفی لایمده مژرجدر . (بحریه نظارتنه عائد هئالرک اصلیتی) عنوانی آلتنده ویریان بو خطابه ده علامت هلالک بیزانس مرکزی هئالی صورتیله استعمالنک اساسی بروجه آتی تشریح ایدلشدیر :

« وقتکه اسکندر کیلکلاباسی ما کدو نیالی فیلیپ بیزانس مرکزی محاصره ایدبیور و کیجه تک قرا کاغذن بالاستفاده شهری همان ضبط ایله مک او زرده بولونیوردی . لکن شهرک شمال جهتندن بودن بره ایشانی ظهور ایدبیوردی و بناءً عليه سکنه بلده ملحوظ اولان تملکتی نام و قشده کوردی . ایشانه بوندن طولایی ایدی که بیزانسیلر قورتولیشلرینک نشانه شکرانی اولان او زرده (دیانا) ایچون بر عبادتگاه یا بدیرمشلر و هلالی شهرک برعالمتی اتخاذ ایتمشلر دی . بو علامت هلال میلاددن (۳۵۰) سه مقدم بیزانسیلر کی دوکیان بیزانس مرکزیه مخصوص مدالیه لرک برجوی او زرنده کوریلور .»

آمیرال (بلوم فیلد) بوعلامته فسطنطین طرفندن بیلدیز علاوه ایدلکیکنی بیان صرمه سندم دیمشدرکه : « قسطنطین ۳۳۰ سنه سندم یکی قور دیفی شهری (مریم آنا) نامه تبرک اهدا ایتدیکنندن هلالک بتپرسنلک اصلیتی ازاله اتک و خرستیانق علامتی شکلی ویرملک او زرده آکا بر بیلدیز علاوه ایتدیرمش اولسه کر کدر . قسطنطین بولیله جه مذهبک بیلدیزینی هلال ایله توحید صورتیله آنیتا بیجیلک ایکنیجی فصلنده اشارت ایدلکی وجهمه برعلامت مذهبیه شکله صوقشدى . »

محاصره‌سی صیره‌ستنده و یانه‌لیلر محاصره‌لره تسليم اولدقلى ظنی ويرمك ايچون (سنه ته‌تیپن) قوله‌ستك تپه‌سنے هلالی حاوی آل بايراق دیكمىشلاردى، [۱]

« فاتح سلطان محمدك استانبولك ضبطده قوللانيلان علمي يشيل رنكده بولونوب اوزرنده حدیت شریف اولان (الفتحن القسطنطینیة ولع الامیر امیرها ولع الحیش ذلك الحیش) عباره‌سی صیرمه ایله ايشلئمش ايدي .

« يوانايلر ، رومايلر ، بیزانسیلر نزدنه هلال شکلی علامت حاکیت بولۇش ايدى .

« موزه خانه‌مزدہ قبریس آطم‌ستنده بولۇش فیکەر آنارندن برايده واردركە بونك اوزرنده هلال كوريلور .»

تورک بايراغنده كېيش كوشلى يېلدىزكى صوکەدن علاوه ايىلش اولمەسى ملحوظدر. [۱]

« تورک سکلری اوستنده هلال علامق فاتحك بىدرى بولنان مراد ئانى دورندن برى موجوددر .»

« سايچوقى امرانك سکلرندە چوق كەرە شكل هلال بولۇر . كىقاداك اوغلى كىخسروك سکلری دە هلالى حاویدرلر (قونىه تارىخ هېرى ۶۴۸) »

« قىلىج آرسلانك (تارىخ هېرى ۵۰۰) بعضاً برويضاً اوچ يېلدىز كورونور .»

« بخارا خانلىرندن شمس الدوّله ، ايلك آرسلان ، تانغادى خان ، آرسلان ايلك يوسف

كىندى سکلری اوزىزلىرىنە دوردر هلال اشارى قويىدىمىشلاردى ،

« اور طوقلۇ امراسىندن نصرالدین اور طوق و ساڭرە سکلری اوستنە يېلدىزلر وضع ايتىرىلدى .»

[۱] مؤلف (دوصون) Tableau Général de l'Empire Ottoman عنوانلىكتابنىك اوچىنجى جىلىنىك (۴۲۰) صحىھه‌ستنده دىركە: ۹۱۵۲۹ دە قاتۇن سلطان سليمان دورندە وزىر اعظم فرنك ابراهيم باشا ئىمجىيە قارشو حرب اجراسىنە مأمور ايدىلدىي زمان تورک ايمراطورلۇنىڭ بايراقلىنىك عددى تىزىد اولمىشدى. اووقتە قدر آنجىق دوزت چىشىد بايراق بولۇنۇردىكە بولۇردىن ايكىسى يىاض داھما علاوه ايدىلدى وحسن بىك زادەنىڭ روایتىنچە بولۇر نجوم سېمەدن مركب اولدى. بىرىسى يىاض بىرىسى يشيل ايدى و اوزىزلىنە آلتۇن صىرما ایله آيات قرآنىيە ايشلئمشىدى . بوكا اوچ بايراق صورىدە ملۇن ايدى .

[۱] مېرىتك ۱۱۷۱ سنه‌ستنده سلطان مصطفى ئال نامنە طرابلس غربىدە ضرب ايدىلش بىر آلتۇن سکنەنک اوزرنده يالكىز هلال واردە . دىكىر سکلرك بەمضىسىنە يالكىر هلال وبەمضىسىنەم هم هلال هم نجوم شكللىرى واردە .

بورا مد ترجمه‌سی اجرا ایدیلین فقره‌لره نظرآ هلال ایله نجم علامتی ۱۹۶۴ سنه‌سندن ۱۵۶۵ سنه‌سنه قدر انگلیز بحریه اداره‌ستک آرمایی صورت‌نده قول‌الانشدر.

١٦٢٨ تاریخ‌ندهن صوکره « لنکرامید » دینیان و زمانزه قدر باقی قالان آرما او اسکی علامتک یریزی قطعی صورت‌نده طویشدر.

انگلیز سکلرینک اوافقی اولان و انگلیز قرالی جون زمانشده (۱۹۹) سنه‌سنه عائد اولان و ایرلانداده مضروب بولونان (پنی) پازه‌ستک عکسی طرفنده ییلدیزه یوقاری جهشدن مربوط بر هلال شکلی کوریلور. (۱۵ رقی شکله باقیله) بو مثالار مذکور علامتک شرقدن غربیه اهل صلیب ایله معان ناصل چمنش اولدینی اراهه ایدرلر.

ایکنجه علاء‌الدین کیقاد - که ۱۲۹۶ ایله ۱۳۰۰ سنه‌لری آزاده‌سنده حکمران اویلسندی - عنانی خاندانیک مؤسسه‌سی اولان عنان غازینک خدماتنه مكافأة او جنکاورم مالکانه او له‌رق قاروجه حصار حوالیسی اهدا ایتشدی. عین زماندہ کیندیسنه «سلطان» عنوانی دنجی - بوعنوانه مختص اولان بوتون علامات ایله برلکده - توجیه ایله مشیدی؟ یعنی بر علم، بر طبل، آت قویرینی تویلری دنجی اعطای‌ایتشیدی. قصص مرسوبیه کورم او بایراق « قیرمزی ایدی و اورت‌سنده بیاض بر هلال بولونیور » ایدی. [۱] آت قویرینی تویلری - که تورکجه‌ده طوغ دینیور - اصلاً اورته آسیدان کتوزلمش اولوب تمامیله تورک آثارندن برشیدر.

استانبول موذسی مدیر فاضلی حمدی بک [۲] عنانی تورکلرینک علامت ملیه‌لری اویلچ صورت‌نده آی وییلدیزک اصلیتی‌حقنده (سیروهنسان قیار) واسطه‌سیله ۱۷شرين اول ۱۸۹۰ تاریخ‌نیله آتیده کی بیاناتی بکار ارسل ایلشدر. بو بیاناتی - اهمیته بناء - بورایه عنان نقل ایدیبورم:

« تورک بایراغلک نهوقدن اعتبارآ هلال، ونجی احتوا ایتمکه باشلا دینی لایقیله معلوم دکلدو .

قانونی سلطان سليمان دورنده بوبایراقده هلال علامتی بولونیوردی؟ چونکه ویاوه

[۱] مصر حکومتی خدمتنده بولونان (ا. ت. روجس) بک مصر موسسه علمیه‌سنانکه جریده‌سنده (۱۸۸۰) دیرکه: « تورکیا سلچوقیلردن توارث ایتدیکی علامت نجم وهلال بر تھال ملی او له‌رق محافظه ایده کلشدر. ظنمجه (روجس) بک یاکیلیور .

[۲] بو اثر شیمیدیکی موذه مدیری فاضلی خلیل بک اندیبنک برادرلری مرحوم حمدی بک زمانشده یازلشیدی . مترجم

موافق کلدیگی فکر ندیم . مذکور کلیستانک اوون بشنجی قرن میلادی ایچنده انسانی وقوعه کلشیدی .

بيانات آئینه دن طولانی مصر خدمتمند بولومنش اولان ویانه بلوم پاشایه متدارم :
ساز استفانونک بیویوک قولسی ۱۴۳۳ ده پاییلمش و برکره محجر ماپله توجه ایدلشیدی . (۱۵۹۱) ده
بوقرمنک یزینه باقیدن معمول آلتون یالدیزی باشنه برکره قونولدی و بونک اوستنده آلتنده هلال
ومقاپانده سکن قولی بریلیز وضع ایدلای . (۱۶۸۶) ده یعنی ویانه تورکر طرفندن ایکنچی
محاصره سندن صوکره بولامنک برینه سادمه باپیلمش اسپانیا کاری صلیب قونولدی که صلیب دخی بر رفاج
آئی صوکره وقوعه کلن فورطه آشنه دوشی ویرینه ۱۶۷۸ سنه سندن برق تال هیکلی ایله باشنه
بر صلیب پر شدیرلای . بوده ۱۸۳۰ ده قوله نک هدمی زمانه قادر باق قالدی . »

سان استفان قولسی و آنک تاریخچه سی عنوانیه ۱۸۷۳ ده ویانه نهار ایدیان بر کتابده شو
بيانات مندرجدر : « ۱۵۹۱ ده قوله اوزرینه آلتون یالدیزی بروطنج ایله متحرک برهلال و بریلیز
وضع ایدلشیدی . ویانه نک محاصره دن قورتیمه سی مناسبیله (سن ته تیهنه) کلیسانده مراسم ایله
تحمید دعایی پاییلورکن (۱۴ ایلوو) باشنه پیسبقوس (نه مریخ سینه لای) ایپراطور برخی
(له توپولد) ه برو عدیتی خاطر اندی که بوده ویانه نک تھایی سندن صوکره مذکور هلال یزینه صلیب
قولمه سی حقنده ایدی . نجم هلال ۱۴ تموز ۱۶۸۶ ده بیویک مشکله تورکن چیقارلای : صوکره
ویانه بلده بجلسنک قراریله شو عباره مفترخاره مذکور هلال او زینه حک ایدلک :

« آئی سلیمان ، ایشته یادکارک ۱۵۲۹ »

بو تاریخ ویانه نک تورکر طرفندن برخی محاصره سنه ایما ایدر . بو آئی ایله ییلیز ک
آنگاهی طوقسان بش اوقه جکمشد ». »

(قامه زینا) نک بیاناتی باشنه بر تاریخ اوزرینه دخی نظر دقتمزی توجیه ایدر که
اوده بالذات عثمانلیلر آئی ویلیزی بر علامت اوهرق اتخاذ ایمه لریدر . آنک قولنجه
دها ۱۵۳۰ تاریخندن یعنی ویانه نک برخی سلیمان طرفندن محاصره ایتدیرله سندن (که
بو محاصره بالذات تورکر طرفندن ۱۴ تشرین اول ۱۵۲۹ تاریخندن رفع ایدلشیدی)
براز صوکره ویانه لیلر هلال ایله نجومک تورک علامت ملیه سفی تشکیل ایتدکارنی او کر نشلردی .
(سن ته تیهنه) کلیسانه قیرمزی پایراق تعليق حقنده حمدی بک طرفندن ایدیان روایت
بو ذهابه توافق ایدیور .

۱۶۸۳ سنه سندن ویانه نک عثمانلیلر طرفندن ایکنچی محاصره سی مناسبیله دیکر بر
ویانه سی داهما وارد رک بونک تورک روایت متفاہه نک حدوثه سبب اولمش
بولومنه سی ملحوظدر . بوایکنچی محاصره صیره سندن ویانه شهری اصنافک تشکیل ایتدکاری
محافظ قولی نوبت بکلار ایدی . محافظه نوبتی اکمکچیلر اصنافه کانجه : بونلرک (سن

ه بنده حاصل اولان بر ذهابه کوره هلال تورکاره استانبولك فتحدن اول موجود بولونش و تورکار بوعلامتني ساچو قيلردن اخذ و اتخاذ ايله مشلدره. »

حدی يك استعمال هلال حقنده واصل اولدیني نتيجه، بنم قصص مرويه، عثمانی ايمراطوري تاریخی صاحبی (هامهر) لک و تورک مؤلفارندن بعضيلريشك روایتارنه نظراً واصل اولدینم نتيجه، لک عیني در. »

ويانهيلار « تسلیم اولدقلری ظنی تورکاره القا ايجون » (سن ته تييهان) كليساستك چاك قولهسنے هلالی حاوی قيرمنی بايراق جكلدکاري حکایه سنے كنجه: مذکور كليساستك قولهسنک تپه سنده داهاؤول - مقابلنده آلتی کوشلمى بيلديزی حاوی - هلالی شكلانک مرکوز بولونش اولدیني ذکرہ شايادر. »

(قامه زينا) نام ذات ۱۸۶۵ تاریخلى آثار عیقہ جمعيتشک مخاطره لريشك سکزنجي جلدندھ يومسئليي تدقیق ايتشرد. آنك بياناتنك خلاصه مائی شووجهه درکه (سن ته تييهان) كليساسي چاك قولهسنک تپه سنده هلال ايله تحتمك داهاؤل موجود اولمسي محتملدر. (۱۵۱۹) سنہ سنده بيلديز (وياكونش) پاپايى، وهلال (ويادر) ايمراطوري تحسم ايدىمشى. هر حالده بودات هلال ايله تحتمك مذکور قولهنک تپه سنده ۱۵۲۶ سنہ سنده اول موضوع بولونش اولدیني تسلیم ايتشرد؛ زيرا « ناس بونك تورک علاماتندن بولونديغى او كرجه ۱۵۳۰ سنہ سنده رفع ازالهسى آرزو ايدىلشدر » دىمشى. آندن صوکره بوئمالارك مغار نصرانىت علاماتندن بولوندقلىرى ملاحظه ايدىلش و قالدىريلوب يرلىنه (سن ژورز) تصويرينك وضى اىسته تلشدى.

(قامه زينا) نك ايضاحتى بىچه يكده مقنع دكادر. اساساً بيزانسده باكره من عك اشارتندن صاييلان بوئمالارى تپه، ايمراطوريشك (سن ته تييهان) كليساسي قولهسنک تپه سنده مىعه احتراماً وضع ايدىرمش اولدیني ظنندىم. استانبولك ۱۴۵۳ سنہ سنده عثمانيلارك المارينه دوشمىسى او زرينه غرب ايمراطوري آرتق كندىلرنى شرق ايمراطوريشك وارث طبيعىلرى صاخه باشلامشلارايدى. استانبولك ضبطندن صوکره ويانه، خرسitan عالمانك شهراهى او زرنده بولونيور فرض ايدىلش واهلىسىشك ضلالشندن و شرق ايمراطوريشك را فضيلكتىن طولابى دوشمرك مسلمانلارك يدفاخانه لرينه كچن استانبوله بدل ويانشهرى يك مقدس باكره نك - ام الـهـك - صياتنه فرض اولونش ايدى. ايشه اك زياده بوملاحظه دن طولايىدرکه (سن ته تييهان) كليساسي قولهسنک مذکور تىلل ايله تزبينتك او زمالك ذهننته

تھصرنده سلطان جنگ او طور دینی او طبی ترین ایدن - برخالی برخیلی زمان یا کلش صورتندہ شرق معمولانندن عد اولو نشیدی. قارشیستنده هیچ چه بیلدیز لر بولونایان هلال شکلی داها اون بشنبی قرندن بری عنانی پادشاھلرینک بثنالی و آرمائی اولق او زره عمومیت او زره طانش ایدی . بوراده اون سکن نجی عصره عائد بر محیط المغارفدن آنان فقره نک دخی انبانه مدار اوله جنی او زره حتی او اسکی دور لرده بیله تورکار طرفدن قول الایلان هلالک مقابلنده بیلدیز لر یوق ایدی . تورکیا ایپراطور لغت آدمه سی تمتیل ایدن شیئک تعریف شویله در .

آرما موضعی . کوموشدن هلالی حاوی . مانتو شکلندہ ارسلان دریسو ایله اطرافی چه ویرلش بر زره . بونک او زرنده ده انجو و ا manus ایله ایشانمش بر قاوهق . بونک او زرنده ده یشیل توکلر . زرهک آرقه چهندن او زانان دکنکلرک او وجلرندہ بور هلال وارد و بونلره دخی آت قویرو غندن قویه توکار تعليق ایدلشددر . (اون سکن عددی شکله باقیه)

هر تک ۱۲۰۳ ایله ۱۲۲۲ (میلادی ۱۷۸۹-۱۸۰۷) سنه لری آرمه سندہ یعنی سلطان سایم ثالث دورنده ایدی که ایلک دفعه اوله رق بیلدیز هلال ایله بر لکده طور مق او زره شکل حاضری آلمش و بوعلامت کرک او رد و کرک دونما ایچون تورکیا ایپراطور لغت علامت لوامی تاقی ایدلشددر . سلطان سلیمک قتلندن صوکره آنک طرفدن تشکیل ایدلین نظام جدید قوتلری طاغیدلش و بونلره ویریان علامت لوا سلطان محمود ثانی دوریته کنجه یه قدر متروک قالمشیدی . یکیچریلر لک ۱۸۲۶ ده کی امحالرندن صوکره یکیدن مستظم بر ارد و پایلمشیدی . بو پادشاه ابتدا آلایلر یشیل زنکلی بایراقلر ویرمشیدی که بونلرک او زرلندہ شوکی عباره لر ایشانمش بولونور ایدی :

« بسم الله الرحمن الرحيم . لا إله إلا الله محمد رسول الله . نصر من الله وفتح قريب . وبشر المؤمنين يا محمد . [۱] »

سلطان سلیم ثالث زمانندن ایپراطور افق دو خانستک بایرااغی او رق قالان قیر منی زمینی

[۱] دو صوتک بالاده مقید Tableau Général عنوانی کتابنده دینلیزی او زره « بایراقلر اوستنده بو یازیلر بولوندیرلی یک احداث اولو نعش برشی دکلی دی؛ جونکه یکیچریلر چوقدن بری بایراقلری اوستنه بوکی یازیلر قویارلر دی . آنلرک بایراقلری بیاض ایکدن اولور یازیلر آنون بیلدیزیل بولونور دی . هر بریکیچری او رهستنک ده باریسی قیر منی ، باریسی صاری بربایرااغی اولور دی و بونده اوره نک کنندنیه مخصوص و (نشان) دینلین علامت بولونور دی . »

تەئىين) كايساسى قوله سەقۇيد قىلى قارە قول نوبخىسى لەستانلىكىمىسى برقۇءە معاونەتكى (سوپىسى) نام سرگىرەتكى قومانداسى آشىدە ويانەلىرىك امدادپىنە يېيشىمك اوزىزه (قاھانبرغ) صىرتۇلۇندن ظەھور ايتىدىكىنى كورر : نوبخىلىر شەھرە بىراراق صەلالايرق تەھىم حال ايدىسۈرلەمشە. معاركەدن صو كەرە منزىم ئەمانلىرىلە محاصرە في رەفە مجبور اولىشلەر. أككىجىلىر او كۆنلە دۆرسىنە (كېفەل) دىنيان ھالال سکلىي و (زەمدەل) دىنيان بىلدەز سکلىي چوركىلار يابە كەلىشىلدەر كە بۇنكلە (سن تەئىين) كايساسىنىڭ قوله سىنە كى ھالال ونجىك شرفىنە او لەرق نایاشىدە بولۇنىشىدر. بوجنس چوركىلار زماڭزە قدر ياللىكىز ويانەدە دىك آوروپانك ياللىكىز بعض يەلۇندە يايپىلور كىن ۱۸۶۷ سەنسىنە پازسىنە قورىيان عمومى سەركىدىن صو كەرە جەنانشمول بىرمۇق اعمال بولىشىدر .

بالاده ايدىيان تەفصىلاتىن انتتاج ايدە بىلدەيكمە كورە بىلدەز - ھالال ايلە بىلەكىدە اولىق اوزىزه - آنچىق استانبولك ضبطىلەنەن صو كەرە - وېلەكە آنچىق اوون سكىزنجى قرن مىلادىنىڭ صو كەرنە - توركىلار طرقىدىن اتخاذ ايدىلشىدر [۱] .

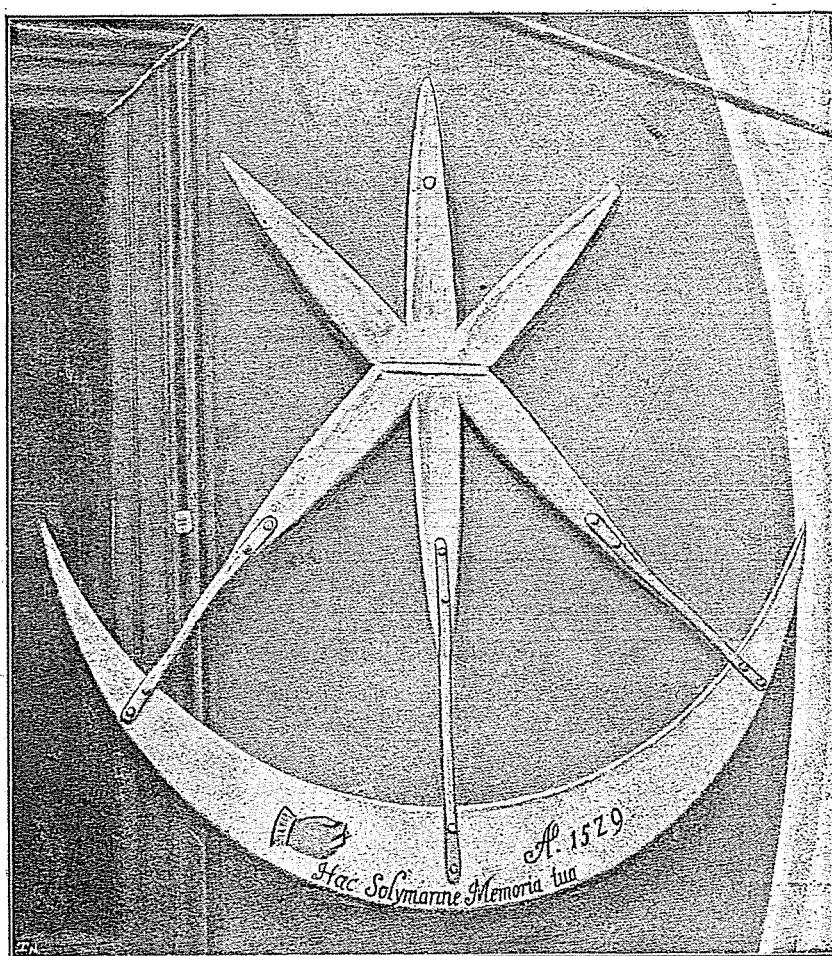
حقىقت حالىدە ايسە بىعلامتكىھىچ بروقت بىلۋاي ملى او لەرق قوللاندىنى كورىلماشدى ؟ حقى او زون مەتلەر ظرفىدە توركىلار دىخى - بۇتون دىكىر مەسلمان اصراسى كېي - شخصى علملىر اعمال ايتىشىلدە كە بىعامتىر بويوك مىزبۇن دىكىر مەسلمان بىلەن بىلەن مەتشكىل بولۇنىش ، او وجلرى نەقاط متعددىي احتوا ايمش ، او تەنسىنە بىرۇنىدە بىرۇنىدەن آيرى صەورتىدە نجىم وھاللار ايشلىنىش ، هە طرف بىر طاقيق يازىلەر ايلە قابلاۇنىش بىر طرزىدە يابىلور ايدىلەر . يىشىتە ۱۵۷۱ سەنسىنە اينەنچى مخابىبە سىنە ضبط او لۇنوب ويانەدە مەحافظە او لۇنان لو وال بىقىيەلەن ايدىلەر .

فرانسەتكى (لووپىست) عائىلە - نىڭ آرمەسى حاوى بولۇنان ماڭى صارغىلى بىر تىمال خائىلە كە كوموش او زىرىنە يايپىلەنەن اوچ عدد ھالالى حاوى او لان و فرانسەدە (بورغانمون)

[۱] انكىز مۇانىق (راسىل) قوللىقىزىنلەر و خاطەرەلە عنوانلىك كتابىتىدە دىركە : « توركىلار ھالالى ونجىق استانبولك فەتحىدىن صو كەرە اتخاذ ايتىشىلدەر . بىچوق دوم شەھرلىرىنىك وھى بوغاز ايجىندەكى جىنۋىز قصرىنىڭ خىرابەرنەنە صىلىپ ھالامى ھالال ايلە بىلەكىدە كورىلشىدر . » موسقىوادە و روسىيەتكى باشقە يېلۇندە كايسا قېھرىنىڭ تېلۇندە او رەتىستە صىلىپ ، بىندىرىلىش ھالال علامەتلىرى كورىلەر . اىضاح ايدىلەيكتە كورە بۇنك افادە ايتىدىكىنى معنى شودۇر: صىلىپ ، غالب و مەظۇر اور تۇدۇقىن خىرىستىيانلىرىنى وھالل ، مغابۇن تاتار و مۇغۇل مەسلمانلىرىنى تېتىل ايدىر بىرۇضۇيىتىدە كۆستەلەك اىستە ئىلشىدر .

١٦

رباده (ساده استخادر) کتابی از قول مندیه این بریده آی پلیز بن شکلی

و آئی بیلدیزلى سنجاق سلطان محمود یک پریلری ازاله خصوصنده کی قرار نهاد عما کر بحریه ناکه
کوست مرمش او لدیعی صداقتک مکافاتی او لهرق یوعسا کره اعطای داشتیدی؟ فی الواقع یک پریلری
اما ایچون اک زیاده معماوتی بولونانلر دوننانک سلاح اندازلری ایله طویحیلری
ایدیلر .

حمدی بٹ بالاده مندرج بولونان بیاناتنده بش کوشلی بیلدیزدن بحث ایمشدور .
حالبو که بز اون سکنیجی قرنک صوکنه ویا اون طوقوزخینک ابتدالرینه - یعنی تقریباً
۱۸۴۰ سنہ قدر - بیلدیزک سکن قولای او لهرق ایشاندیکنی بیایوردق . نیته کیم زمان .
قدیمک (عیشطار) و (زهره) سیله بیزانسک بیلدیزی ده سکن کوشلی ایدی .

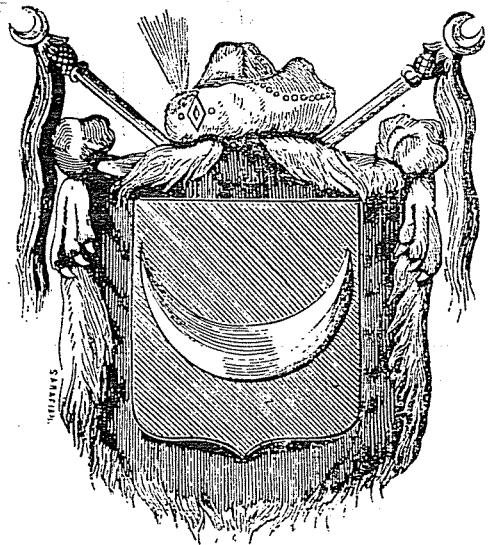
اون طوقوزخی . قرنک اواسطه طوغری استانبولده آلتی اووجلی بیلدیز اتخاذ
اینلشیدی . بنم بیلدیکمه کوره یاقین سنہ لره کلنجیه قدر عثمانلیلرک آرمالرندہ کی بیلدیز
بواهدی . بوقدر عددی کوشی بی اتخاذ ده عثمانلیلر شہر ستر مهمن سیامک شکفتند ماهم
اولمشلردى که بوكا شرقیلر برفود ساحرانه عطف ایدرلر .

۱۸۵۰ سنہ سندھ و قوعه کلن اصلاح مسکوکات دوره سندھ سکنلر اوزرینه بش کوشلی .
بیلدیزلر حک او لو نمغه باشладی . منیمات دخی بش کوشلی بیلدیزلری احتوا ایدرا اولدی .
ظنمیجه بش کوشلی بیلدیزک اتخاذ دی اوروپا نفوذینه عطف ایتمک لازم کاوره او جهده
دینلیکی او زره اور و پاده بیلدیز - اکر بوكه دن صوکره کوشلرک عددی آلتی سکنی .
اون آلتی دیه توضیح ایدلیکی تقدیرده - لش کوشی احتوا ایدردی .

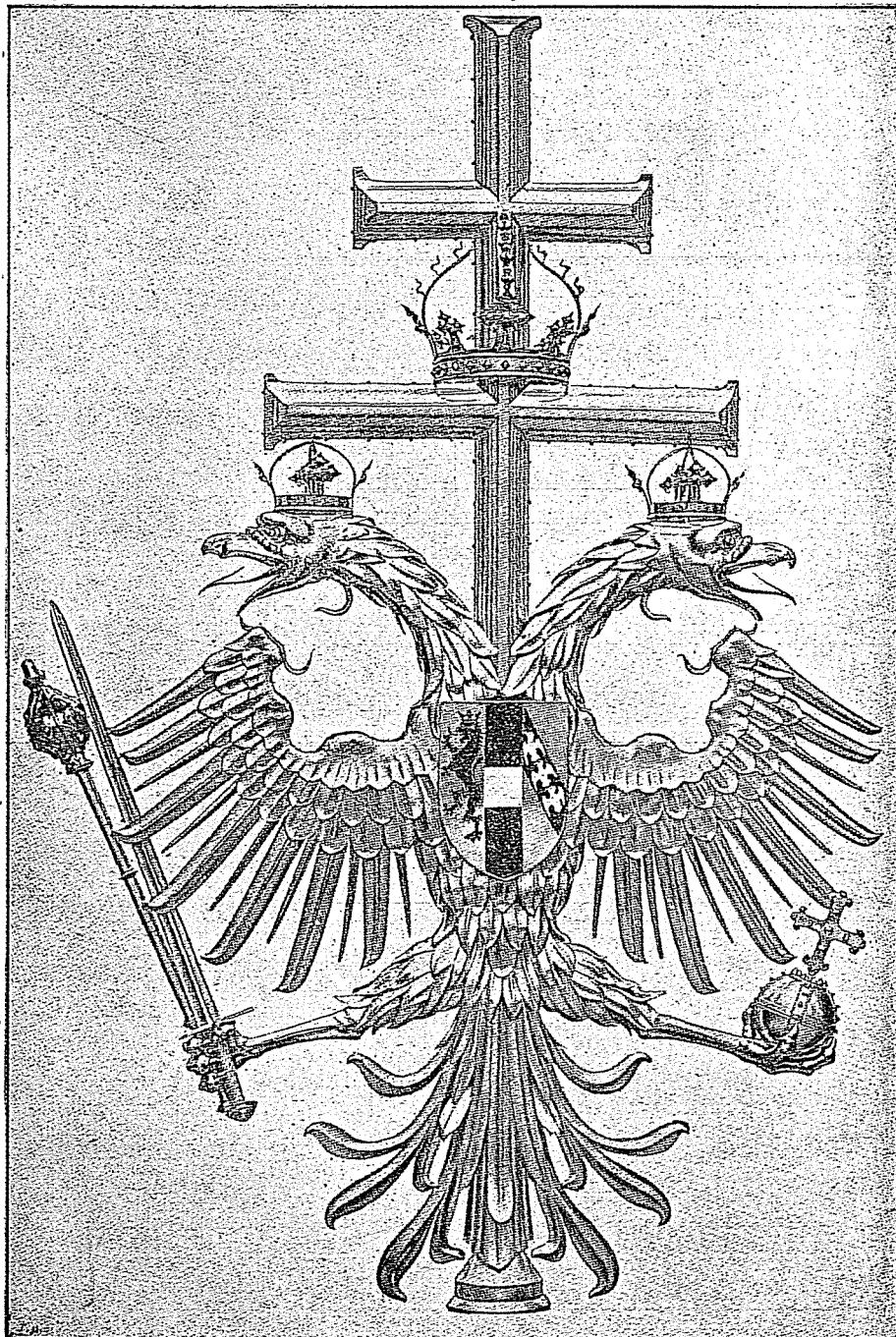
بایراقلره کلنجیه : بولنر - بنم بیلدیکمه کوره - ۱۸۷۸ سنہ سندھ کی تورک و دوس
محاربہ سنه قدر آلتی کوشلی بیلدیزلری حاوی اوله کاشلردر .

۱۸۲۶ سنہ سندھ محمد علی - سلطان محمود نائینک احداث ایمتش او لدیعی شکل علمی .
اتخاذ ایله دیکی زمان - مصر بایرااغنی تورک بایرااغنده تفرقیق ایتمک او زره بش کوشلی .
بیلدیزی قولانش ایدی .

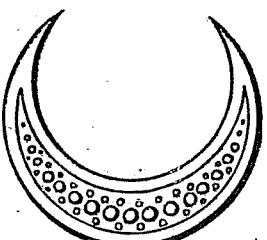
خی بونناس - تله روایت ایدرلرکه اسکلیز آمیرالی سیر (چارلس نایپه) محمد علینک
عصائنه فارشو اسکندریه شهرنی و سوریه سواحلانی آبلووه ایتدیکی زمان تورک کیلری
بایرااغنی ایله مصر کیلری سنجاغنی آرہ سندھ کی فرق بیله مکدنه طولانی مشکلاته او غرائبش
چوتکه بواکی مملکتک کیلری ده بعینه بایرااغنی چکیورلردى . اسکلیز آمیرالی بونک او زرینه
عیانلی آمیرالتدن تورک بایرااغنی مصر سنجاغنده نصل تفرقیق ایتمک لازم کله جکنی صورمش

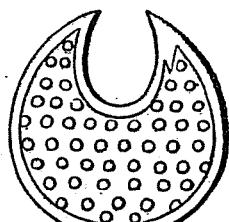
18

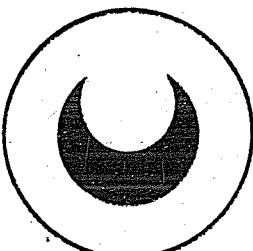
آى يىلىزىك بىزىه قۇيىدە بوبوڭ صىبىت نىڭلى

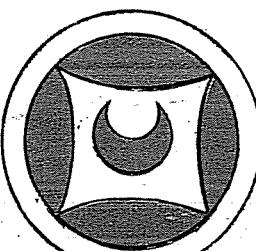
CV 3

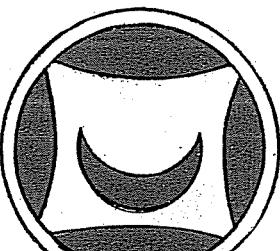
CV 6

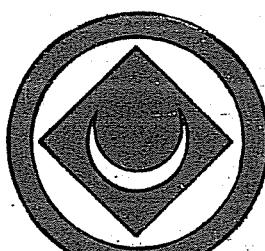
CV 7

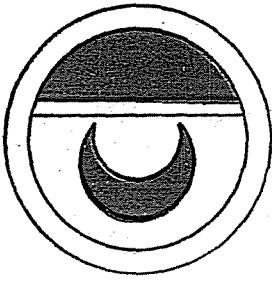
CV 8

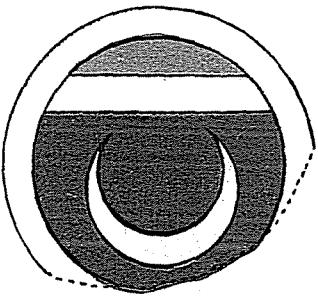
CV 8

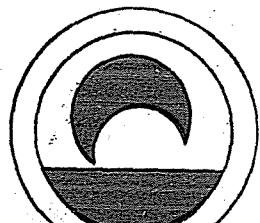
CV 9

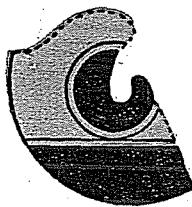
СЛ.

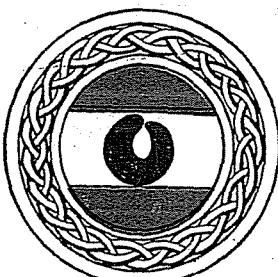
СЛ1

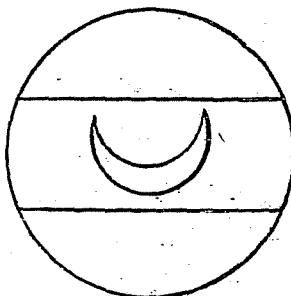
СЛ2

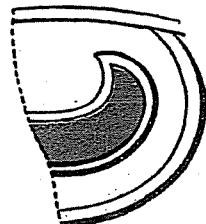
СЛ2

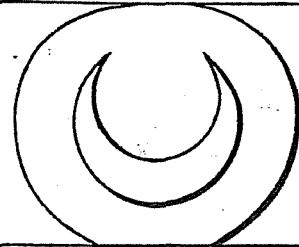
СЛ3

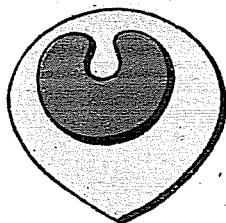
СЛ0

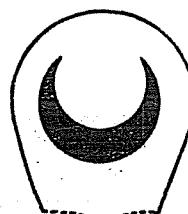
ελλ

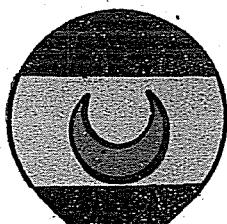
ελν

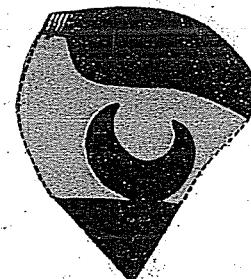
ελλ

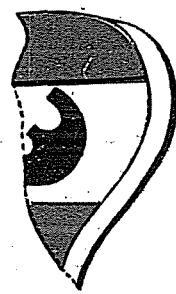
ελη

εη.

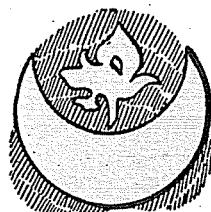
εηι

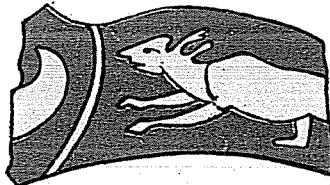
c9c

c97

c9v

c91

و عنانی آمیزی ده جوابنده (ایپراطورلئ بايراغنک سیلدیرنده آلتی ومصر پاشاسی سنجاعنتك سیلدیرنده بش کوشہ بولوندیغی « بیلدیرمشدر [۱] » .

بالا در چن سیاناتدن استنتاج ایدیله بیله جکی او زره تورک ایپراطورلغنک بايراغی اوستنده کی آلتی کوشله بیلدیرنک یرینا الیوم کورولادیکی وجهله بش کوشله بیلدیرنک قونوله سی - حمدی بکک دخی تأیید ایلدیکی او زره - صوك سنه لرده و بلکه ۱۸۷۸ سنه سنده صوکره و قوعه کلشدرو . تورکلر علامت لووا اولارق قولالاندقلى هلال حقنده برجوق قصه لر نقل ایدرلر - تورک ایپراطورلغنک تعالیسندن وباصوص استانبولک ضبطندن بری هلالک برتهیل اولارق استعمالی عالم اسلامک هرب جهتلرنده کیتىد بکه شیوه باشلاحدی . جزايرده، ینده و عربستانک باشقه یرلرنده بونک موجودی کوریلور ؟ تو نسده ایسه یشیل زمین او زرینه قیرمنی او لهرق یاپیلور . مصر ده ، حجاز ده ، عربستانک دیگر بعض یرلرنده قیرمنی ویا پورقاله مشابه بر صاری رنکده او لازق قیرمنی زمین او زرینه یاپیلور [۲] .

ین ده واقع اولدیفی او زره بهضآ هلال و یاهلالار چیفته آغیزی برقیلیح ایله برلکدم بولونور ؟ بو ذوالفقاری علامت او لارق اتخاذ ایدن علویلردر . عربل امه سنده زباتزد بر قصه یه کوره ذوالفقار دیگر آلتی قیلیح ایله برابراساساً صبا حاکمه سی بالقیسه عائدایدی . ذوالفقار أَلْدَنْ أَلْهَ كچه بکه عابت ابن منبک مالی اولدی که بومشور شاعر ده بدر غزن استند قل ایدلی و تقسیم غنامده ذوالفقار حضرت پیغمبرک حصه سنه دوشکله او ده دامادی علی یه ویرمشدی . ینه روایته کوره علینک دشمنلری بوقاییجی قینه می خلامش لاردی ؟ تاکه کنديسيله اسباب نزاع احداث ایده لر . او ده آلتی قیندن چیقارمهه او غرشدی ایسه ده چویله ن قیلیح قیلیفندن چیقامقله علی او قدر زورو لادی که قیلیح قیندن قسمماً قوبوب چیتدی و چویله ن نقطه دن او ته سی قین ایچنده قالدی .

مارسیلی نام مؤلف «عنانی ایپراطورلغنک اصول عسکریه سی» حقنده کی اثرنده دیر که : « هلال و ایکی آغیزی قیلیح (ذوالفقار) یکیچریلرک آل بايراقلى او زرنده پارلا رطوردی . » ف الواقع یکیچری آلایلرندن بیننک سفرلرک بايراغنک او زرنده ذوالفقارشکلی بولونوردی . واو آلاهه من - سوب اولان یکیچری افرادندن هربری کندي قولینک ده ریسی او زرنده ذوالفقار شکلنده دوومه ایشلتدیر ایدی ؟ بور عادت ایدی .

[۱] مصر بیلدیرنک بش قوله مالکیتی ظاهره چیقاریلان اسکی مصر آثارنده ک، بیلدیرنک بش کوشله اولمه سندن نشت ایعنی بولونه سی پاک محتملدر .

[۲] هندستان ، برا ، و حق سرندیب آطه سی کی عنانی سلطنتنک حکمندن او زاق قالمش اولان ملکتله دخی مسلمان اشخاص منفرد بـ تورک علمنک شکانی چوق کره قولالانورل . مترجم السیارات مجموعه سی صایی ۳

اون طقوزنجی قرنك بدايتندن برى اسـتـانـبـولـهـدـه سـنـجـاغـك شـكـلـي حـكـمـدارـلـكـ آـرـزوـيـ خـوـدـسـرـاـنـلـرـيـهـ كـوـرـهـ تـعـديـلـيـهـ اـيـدـيـلـهـ كـلـشـدـيـ .ـ اـبـتـداـ بـرـهـلـالـ اـيـلـهـ بـرـيـسـلـيـزـ مـوـجـودـ اـيـدـيـ كـهـ بـوـدـهـ يـاقـينـ زـمـانـلـرـ قـدـرـپـادـشـاهـلـكـ اـرـدـوـ وـدـوـنـالـرـيـنـكـ طـاـقـتـشـ رـسـمـىـ سـنـجـاغـيـ اـيـدـيـ .ـ صـوـكـرـهـ دـنـ بـرـهـلـالـ وـأـوـجـ يـيلـيـزـلـيـ بـاـرـاقـ يـاـيـلـيـزـلـيـ دـاـهـاـ صـوـكـرـهـ لـرـيـ هـرـ بـرـىـ تـكـ بـرـيـسـلـيـزـلـيـ .ـ وـياـ اـوـچـ يـيلـيـزـلـيـ اوـجـ هـلـالـ حـاوـيـ بـاـرـاقـ يـاـيـلـيـزـلـيـ .ـ

بنـ بـورـاـدـهـ جـمـعـ اـيـدـهـ يـيلـيـكـمـ بـرـقـاجـ آـرـماـ نـوـنـلـرـيـ مـصـرـكـ وـسـوـرـيـنـكـ عـثـمـاـلـيـلـ طـرـفـدنـ فـتـحـنـدنـ مـقـدـمـ اوـلـانـ اـحـواـلـهـ يـعـفـ اوـنـ آـنـجـيـ قـرـنـدنـ اوـلـكـيـ زـمـانـهـ دـاـئـرـ بـوـيـوـكـ بـرـ شـيـ کـوـسـتـرـمـنـلـ .ـ تـورـكـ قـوـحـاـتـيـ آـنـنـدـهـ يـاـشـيـاـنـ مـصـرـ کـوـلـهـمـلـرـيـ کـنـدـيـلـيـزـنـكـ اوـنـ بـرـنجـيـ قـرـنـ مـيـلـادـيـدـنـ بـرـىـ مـعـتـبـرـ اوـلـانـ اـعـيـادـوـاصـوـلـلـرـيـ وـجـهـلـهـ آـرـماـ قـوـلـاـمـقـدـهـ دـوـامـ اـيـمـشـلـرـدـيـ ؟ـ لـكـنـ مـذـكـورـ فـوـحـاـنـدـنـ آـزـ بـرـمـدـتـ صـوـكـرـهـ اوـمـلـكـتـهـ هـيـچـ بـرـ كـيـسـهـ اوـ كـيـ آـرـمـالـرـكـ استـعـمـالـيـ خـيـالـنـدـنـ بـيـلـهـ كـچـرـهـمـنـ اوـلـدـيـ .ـ عـمـانـلـيـ پـادـشـاهـلـرـيـ کـنـدـيـلـيـزـنـدـهـ اوـلـمـاـيـانـ بـوـ كـيـ شـيـلـرـيـ باـشـقـهـلـرـيـنـكـ اـسـتـعـمـالـرـيـهـ وـضـعـ اـيـمـكـ اـعـيـادـنـدـهـ دـكـارـيـلـرـ وـعـمـانـلـيـ اـمـپـرـيـالـيـزـمـيـ حـاـكـاـنـهـ بـرـ (ـدـهـمـوـقـرـاـمـيـ)ـ مـسـلـكـ النـزـامـ اـيـلـدـيـكـنـدـنـ پـادـشـاهـلـرـ شـخـصـيـ وـياـ اـرـشـيـ اـصـيـلـازـادـهـ لـكـهـ مشـابـهـ هـرـ دـرـلـوـ اـصـوـلـكـ تـأـسـيـسـهـ مـعـانـعـتـ اـيـدـهـ کـلـشـلـرـدـيـ .ـ بـوـنـلـرـكـ نـفـوذـيـ آـنـنـدـهـ آـرـمـاـ اـسـتـعـمـالـيـ مـصـرـدـهـ آـزـوقـتـ اـيـچـنـدـهـ زـائـلـ اوـلـدـيـ ؟ـ نـتـهـ کـيمـ سـوـرـيـدـهـ وـشـرـقـكـ دـيـكـرـ يـرـلـونـدـهـ دـخـيـ بـوـيـلـهـ وـاقـعـ اوـلـشـدـيـ .ـ بـالـعـكـسـ هـلـالـ اـيـلـهـ نـجـمـكـ اـسـتـعـمـالـرـيـ .ـ خـصـوصـيـ آـرـمـهـ شـكـلـنـدـهـ دـكـلـ .ـ اـسـابـتـ عـيـنهـ قـارـشـوـ بـرـقـيمـتـ سـحـارـانـهـيـ حـاوـيـ مـزـيـنـاتـ شـكـلـنـدـهـ تـعـمـمـ اـيـمـشـدـيـ .ـ

بـورـاـدـهـ کـوـسـتـهـ رـيـانـ شـكـلـرـدـنـ ٤ـ ٢ـ٧ـ دـنـ ٢ـ٨ـ٤ـ عـدـدـلـيـهـ قـدـرـاـوـلـانـلـرـيـ دـوـقـوـرـ (ـفـوـكـ)ـنـكـ قـوـلـقـسـيـوـنـدـنـ ،ـ ٢ـ٨ـ٥ـ عـرـدـنـدـهـ کـيـ مـحـكـوـكـ هـلـالـ شـكـلـيـ فـنـهـ حـكـوـمـتـ قـوـنـاغـنـكـ دـيـوارـنـدـنـ ،ـ ٢ـ٨ـ٧ـ ٢ـ٨ـ٦ـ عـدـدـلـرـيـ .ـ جـلـالـيـ کـوبـ وـکـوـپـ جـلـكـ پـارـچـهـلـرـيـ اوـزـرـلـونـدـنـ مـسـتـتـسـخـ اـولـقـ اوـزـرـهـ .ـ يـيـهـ دـوـقـوـرـ (ـفـوـكـ)ـ نـكـ قـوـلـقـسـيـوـنـدـنـ ،ـ ٢ـ٨ـ٨ـ عـدـدـلـيـنـيـ جـلـالـيـ کـرـمـيـدـ پـارـچـهـلـرـيـ يـاـزـبـلـيـ اوـلـارـقـ مـصـرـ خـدـمـتـهـ بـولـونـانـ دـوـقـوـرـ (ـاـيـنـسـ)ـ بـكـكـ قـوـلـقـسـيـوـنـدـنـ ،ـ ٢ـ٩ـ٢ـ ٢ـ٨ـ٩ـ عـدـدـلـيـلـرـيـ يـيـهـ دـوـقـوـرـ فـوـكـهـ عـاـنـدـ قـوـلـقـسـيـوـنـكـ طـوـبـرـاـقـقـ مـعـمـولـ جـلـالـيـ وـاـزـوـلـونـدـنـ آـلـفـشـدـرـلـ .ـ صـاـيـلـرـيـ ٢ـ٩ـ١ـ ٢ـ٩ـ٠ـ اوـلـانـلـرـ لـونـدـرـهـنـكـ (ـرـيـتـشـ مـوزـهـ ٌـوـمـ)ـ نـامـ مـوزـهـ خـاسـنـدـهـ کـيـ واـزوـ پـارـچـهـلـرـيـ اوـزـرـتـدـنـ اـسـتـسـاخـ اـيـلـشـدـرـ .ـ

عـدـدـيـ ٣ـ٩ـ٦ـ اوـلـانـ شـكـلـ دـخـيـ دـوـقـوـرـ (ـفـوـكـ)ـ نـكـ قـوـلـقـسـيـوـنـهـ عـاـنـدـ اوـلـوبـ هـلـالـيـ جـاـمـالـيـ ذـوـالـقـارـيـ اـحـتوـاـيـدـرـ وـبـالـاـدـهـ ذـكـرـ اـيـتـدـيـكـمـزـ يـكـچـرـيـ طـاـبـورـيـنـكـ عـلامـتـ مـخـصـصـهـسـفـ مشـعـرـدـرـ .ـ فـكـرـمـزـجـهـ بوـچـومـكـ اـونـ آـنـجـيـ قـرـنـ مـيـلـادـيـنـكـ اـبـتـدـالـرـنـدـهـ

یکیچریلدن بعضیلرینه عادبولو نمیش اوسله کر کد ؟ زیرا او یکیچریلر مطبعه و ماصه کی
شیله آرما قویعنی مصر کوله منلرندن او کرنشلردى .

۲۹۷ عددلى شکل فارشیسنده بولونان شکل هلالی احتوا مایدر .

۲۹۸ عددلى رسم . ینه (فوکه) قولاقسیوننه عاد او لوپ مجالا برجوملك او زرندن
آلینمشدر . بونده کی آرما خلفای عباسیه دن خبری ۲۹۵ و ۳۲۰ سنلری آردسنده حکم
سورن المتردک ضرب ایتدیردیکی در هملر وصفنده بر طاوشنی حاویدر . هلاکونک
سکسنده بوشکل واردی . کذالک طاوشن یکیچری طابورلرندن برسنک ده آرماسنده
بیولونوردی . [۱]

نافل

محلی مماله

[۱] شوراسی ده معلومدکه او زون قویروقلى طاوشنانلر مصر قدیمک آبداتی او زرنده چوق
کوریلور . آفریقا شهابیده رومایلرک حکم ایتدکلزی يرلردى (موزائیک) لرده و خالی نو عنده
اولان پارچالرده دخی بوشکل چوق کرە مصادف نظر او لور .